

The background features a dark blue gradient. A diagonal white band with a fine dot pattern runs from the top right towards the center. Overlaid on this are several thick, rounded rectangular bars in dark blue, red, and dark red, all oriented diagonally.

Pārmaiņas vērtēšanas principos, to pamatojums

Pāvels Pestovs *Ph. D.*, Rīgas 72. vidusskolas direktors

Grozījumi MK noteikumos par vērtēšanu

Ministru kabineta noteikumi Nr. 476

Rīgā 2023. gada 22. augustā (prot. Nr. 41 23. §)

Grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumos Nr. 747 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem"

*Izdoti saskaņā ar Izglītības likuma
14. panta 19. punktu
un Vispārējās izglītības likuma
4. panta 11., 11.¹ un 13. punktu
un 30. panta septīto daļu*

Saite: <https://likumi.lv/ta/id/344782>

Vadlīnijas

Vadlīnijas skolēna/audzēkņa mācību snieguma vērtēšanai

Saite:

<https://mape.gov.lv/catalog/materials/5A32EC00-781E-4A36-88C4-471CFC2BFC27/view?preview=135DCAEE-56F7-4FA7-B307-A3582287BC4E>



Vadlīnijas skolēna/audzēkņa mācību snieguma vērtēšanai vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs

Valsts izglītības satura centrs | ESF projekta Nr. 8.3.1/16/V/002
Kompetanču pieeja mācību saturā



Valsts izglītības satura centrs

SKOLA
2030

Metodiskais līdzeklis

Skolēnu mācību sasniegumu summatīvā vērtēšana

Saite:

<https://mape.gov.lv/catalog/materials/A0468945-2A65-42F2-92CD-6874F1D18E12/view?preview=7C03BFB5-4BAA-4DC0-990D-58F69B735995>



**Skolēnu mācību sasniegumu
summatīvā vērtēšana**

Metodiskais līdzeklis

Valsts izglītības satura centrs | ESF projekts Nr. 8.3.11/V/002
Kompetenču pieeja mācību saturā

SKOLA
2030

Piemērs vērtēšanas kārtībai

**Piemērs skolēnu mācību snieguma
vērtēšanas kārtībai
vispārizglītojošā izglītības iestādē**

Saite:

<https://mape.gov.lv/catalog/materials/9E1753D5-E524-4850-AC6E-A9F1F63F6F11/view?preview=0BA36272-B9DE-48EB-A556-4B9440059296>

**Piemērs skolēnu mācību
snieguma vērtēšanas kārtībai
vispārizglītojošā izglītības iestādē**

Valsts izglītības satura centrs | ESF projekts Nr. 8.3.1/16/1/002
Kompetenču pieeja mācību saturā

SKOLA
2030

Fizika II. Metodiskie ieteikumi mācību priekšmeta padziļinātā kursa īstenošanai

<https://mape.gov.lv/catalog/materials/33669E56-3192-470D-8FC4-C5B5C315E4F3/view?preview=3D0EEE49-83E2-4CE1-BBE8-FE6EBF334178>

To edit footer go to Insert > Header & Footer > enter footer > Apply to All



Fizika II

Metodiskie ieteikumi mācību priekšmeta padziļinātā kursa īstenošanai

Plānotas izmaiņas vērtēšanā

Konceptuālie jautājumi:

Vērtēšanas funkcija (Formatīvā un summatīvā vērtēšana)

Vērtēšana un vērtējums

Vērtēšanas darbs (Pārbaudes darbs) kā mērinstruments

Plānotas izmaiņas vērtēšanā

Procesa/procedūru jautājumi:

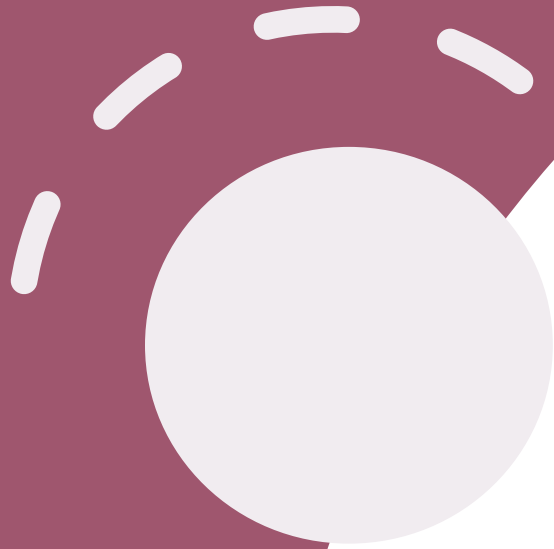
Skolēna tiesības «pārrakstīt» temata nobeiguma vērtēšanas darbu (pārbaudes darbu)

Vērtēšanas plāna izstrāde

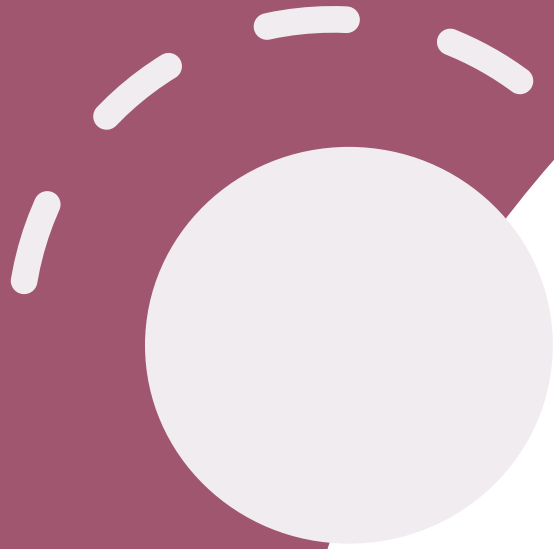
Ieradumu atspoguļošana mācību procesā (arī nākotnes redakcijā izglītības iestāde pieņem lēmumu)

Procentu intervāls atbilstoši apguves līmenim

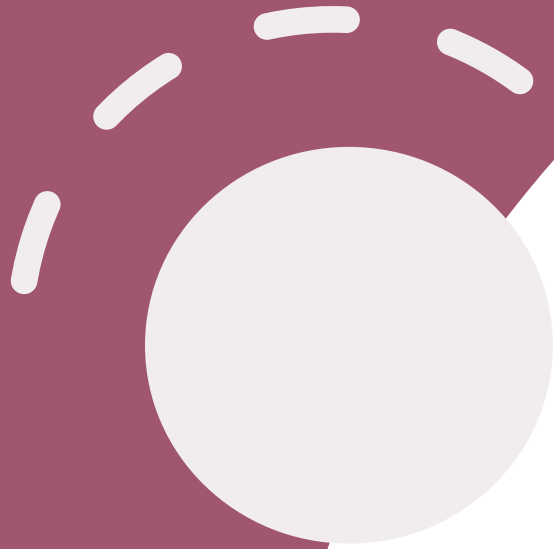
Atšķirīgs īpatsvars vērtējumiem (atzīmēm)



Atšķirīgs «svars» atzīmēm
traucē skolotājam un skolēniem.
Sistēma kļūst sarežģīta.



Ir svarīgas ne tikai prasmes matemātikā, bet arī uzvedība matematika stundās



**Neļaujot skolēniem labot darbus,
samazināsies motivācija**



**Vērtējums:
komunikācijas
mērķis**

Problēma

Nekosekventa vērtējumu jeb
atzīmju izlikšana vienas skolas
ietvaros un starp skolām

Cēloņi

Konfliktējošie un savstarpēji izslēdzošie mērķi

Dažādi informācijas avoti

Snieguma apraksts ballu intervalam nav pietiekami kosekvents un precīzs

Atšķirīga kvalitāte summatīviem vērtēšanas darbiem

Konfliktējošie un savstarpēji izslēdzošie mērķi

Komunicēt šī brīža skolēnu sniegumu vecākiem un skolēniem

Motivēt skolēnus

Atlasīt skolēnus

Izvērtēt mācību procesa kvalitāti

Apbalvot par centību u.c.



Ko mēra uzdevums?

Attēlā redzamais dzīvnieks dzīves lielāko daļu pavada ūdens tuvumā un ūdenī. Tas ir labs peldētājs un uz vairākām minūtēm spēj ienirt. Barojas ar ūdensaugiem un krastmalas krūmu un koku mizu. Uz mazākām upēm būvē aizsprostus, uzpludinot virs tā dīķus.

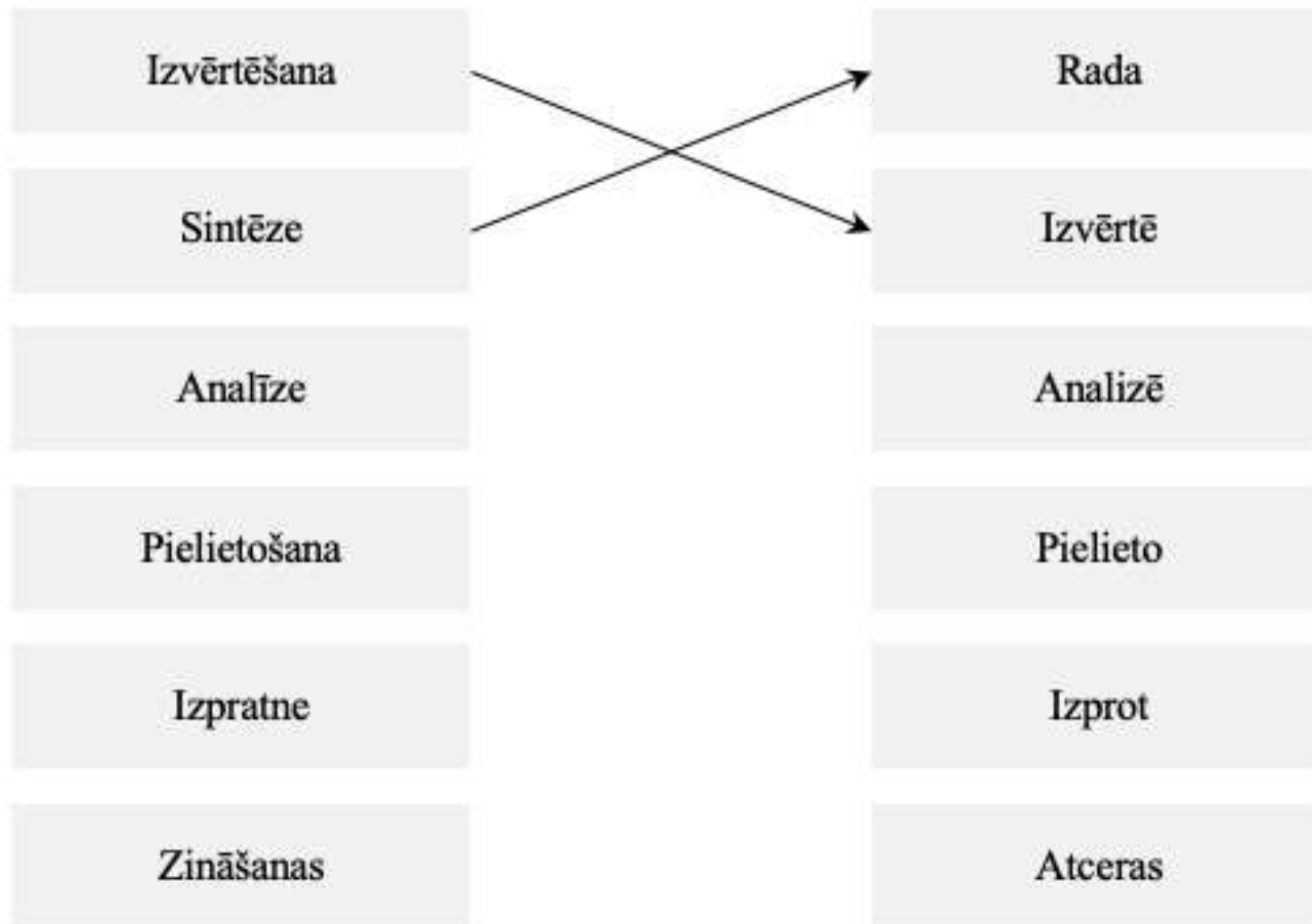
1. uzdevums

Kā sauc attēlā redzamo dzīvnieku?

- A** nutrija
- B** ūdele
- C** bebrs
- D** ūdrs



Blūma un Andersona taksonomijas



DOMĀŠANAS LĪMENIS
Man ir viena svarīga doma (ideja).

VĀRDI, KAS RAKSTURO PRASMES
Nosauc, pazīst, citē, ievieto, iegaumē, veic vienkāršu procedūru.

VIRSPUSĒJA MĀCĪŠANĀS



nav struktūras



viens
struktūrelements



vairāki nesaistīti
struktūrelementi

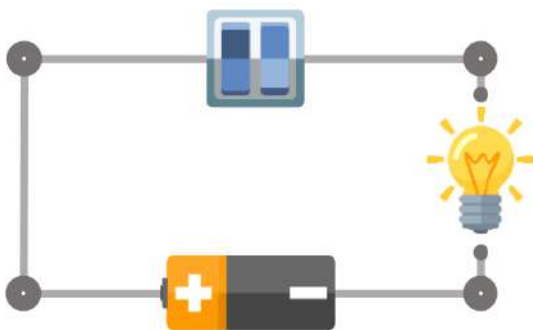
DOMĀŠANAS LĪMENIS
Man ir vairākas svarīgas domas (idejas) par ...

VĀRDI, KAS RAKSTURO PRASMES
Klasificē, sarindo, apvieno, apraksta, uzskaita, ilustrē, ieskicē, atlasa, risina algoritmu....

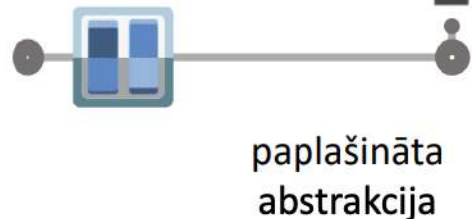
DOMĀŠANAS LĪMENIS
*Man ir vairākas svarīgas domas (idejas), es varu tās sasaistīt savā starpā.
Skolēns spēj vispārināt dotajā vai pieredzētajā kontekstā.*

VĀRDI, KAS RAKSTURO PRASMES
*Analizē, pielieto, argumentē, salīdzina/prestata, ...
Kritizē, skaidro cēloņus, integrē, secina, konstruē, ...
Prognozē, risina problēmu, ...*

MĀCĪŠANĀS IEDZIĻINOTIES



struktūrelementi,
saistīti kopējā struktūrā



paplašināta
abstrakcija

DOMĀŠANAS LĪMENIS
*Manas domas saistītas ar jaunām idejām; varu paskatīties uz tām jaunā un atšķirīgā veidā.
Skolēns spēj vispārināt jaunās situācijās.*

VĀRDI, KAS RAKSTURO PRASMES
Rada, vispārina, veido hipotēzi, reflektē, teoretizē, rada formulu, izveido, izgudro, ...

Spēj attēlot datus tabulā, grafikā un citos veidos

 Man ir nepieciešama palīdzība, lai attēlotu datus

 Es varu attēlot datus, ja man ir pieejams algoritms ar paraugu

 Es varu attēlot datus, bet nevaru izskaidrot, ko šī sakarība nozīmē kontekstā

 Es varu attēlot datus un varu izskaidrot, ko šī sakarība nozīmē

 ... un varu attēlot datus arī citos veidos un pamatot izvēlēto attēlošanas veidu.

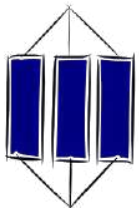
SOLO piemēri, kas ļauj ieraudzīt prasmei/izpratnei dziļumu



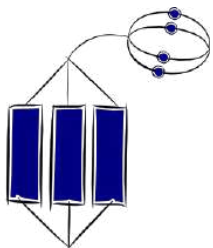
Atrodiet tekstā darbības vārdus, kas lietoti ciešamajā kārtā (pētījumā ir teikts, ka...).



Salīdziniet ar teikumiem, kuros darbības vārdi ir darāmajā kārtā (pētījumā O.Kenedijs ir teicis...)! Kāpēc vienā gadījumā ir lietota ciešamā kārtā, citā – darāmā kārtā?



Kā jums šķiet, kāpēc latviešu valodā ir nepieciešama ciešamā kārtā? Kurās situācijās tā tiek lietota?



Uzrakstiet reklāmu, lietojot darbības vārdus ciešamajā kārtā!



Kritēriji	Tipveida uzdevums	Komplekss problēmuzdevums
Sasniedzamais rezultāts	Vērsts uz atsevišķu prasmi, sakarību	Komplekss, saistās ar skolēna pieredzi
Uzdevuma situācija (jēdzieni, likumi, teorijas, fakti...tekstā+ kontekstā	Jēdzieni, fakti, likumi un teorijas šaurā zinātnes kontekstā; dominējoša zinātnes temata aktuāls saturs	Iespēja paplašināt – jēdzieni, fakti, likumi, teorijas + starpdisciplinārs konteksts; reālās dzīves situācijas, autentisks
Kognitīvais līmenis, uzdevumu risināšanas paņēmieni	Dominējoši zems; risinot tipveida uzdevumus, atceras procedūras, izpilda rutīnas darbības	Daudzveidīgs. Attīsta prasmes lietot kognitīvos un metakognitīvos paņēmienus dažādā dziļumā, lasītprasmes paņēmienus u. c. Ietver tipveida un nestandarta darbības; rīcība jaunā situācijā
Risinājumu variantu iespējamība; atbilžu variantu iespējas	Dominējoši viens risinājuma paņēmieni; viena pareizā atbilde	Tiek veicināta variatīvitate

Vērtēšanas kritēriji

A decorative graphic in the top right corner of the slide. It features a white triangular area with a fine dotted pattern, bordered by a dark blue diagonal line. Within this white area, there are three horizontal rounded bars: a dark blue one at the top, a dark red one in the middle, and a dark blue one at the bottom. Below the white area, a thick red diagonal bar extends across the dark blue background of the slide.

Vērtēšanas kritēriji

1. Snieguma līmeņa apraksts
2. Kritērijs vai vairāki kritēriji
(kontROLSaraksts ar vairākiem kritērijiem)
3. Skolēna darba piemēri

Kādi kritēriji vērtēšanai?

Snieguma līmeņa apraksts

Kritēriji

Snieguma apraksts dažādos kvalitātes līmeņos atbilstoši kritērijiem

Sadarbības vērtēšana

ATBALSTS
GRUPAS
DALĪBNIEMIEM

ATTIEKSME

GRUPAS
VADĪBA

ATBILDĪBA

4	3	2	1
Gandrīz vienmēr saredz un atbalsta citu centienus. Cenšas panākt, lai grupas dalībnieki strādā kopā.	Parasti saredz un atbalsta citu centienus. "Nesašūpo laivu".	Bieži saredz un atbalsta citu centienus, bet dažreiz nav "komandas spēlētājs".	Reti saredz un atbalsta citu centienus. Bieži nav "komandas spēlētājs".
Nekad nenopeļ citu grupas dalībnieku darbu publiski. Vienmēr izrāda pozitīvu attieksmi pret uzdevumu.	Reti nopeļ publiski citu grupas dalībnieku darbu. Bieži izrāda pozitīvu attieksmi pret uzdevumu.	Reizēm nopeļ citu grupas dalībnieku darbu publiski. Parasti izrāda pozitīvu attieksmi pret uzdevumu.	Bieži nopeļ citu grupas dalībnieku darbu publiski. Bieži demonstrē negatīvu attieksmi pret uzdevumu.
Parasti seko līdzi grupas darba efektivitātei un izsaka ierosinājumus, kā to uzlabot.	Parasti seko līdzi grupas efektivitātei un cenšas to uzlabot.	Reizēm seko līdzi grupas darba efektivitātei un cenšas to uzlabot.	Reti seko līdzi grupas darba efektivitātei un necenšas to uzlabot.
Vienmēr veic darbus laikus. Grupai nav jāmaina plāni šī skolēna dēļ.	Parasti veic darbus laikus; kādu atsevišķu lietu izdarījis pēdējā brīdī. Grupai nav jāmaina plāni šī skolēna dēļ.	Atliek un pilda darbu pēdējā brīdī, bet vienmēr izdara. Grupai nav jāmaina plāni šī skolēna dēļ.	Reti izpilda darbu laikā, grupai ir jāmaina plāni šī skolēna dēļ.

Izpratnes vērtēšana

Uzdevums

12.1. Istabā kļuvis karsti. Kāpēc, atverot ledusskapja durvis, nevar ilgstoši atdzēsēt istabu?

/DD DZ, VISC, 9. kl. 2017./

**Vērtē sniegumu vai
produktu atbilstoši
sasniedzama rezultātam**

**Neiekļaujam pazīmes,
kuras nav saistītas ar
sasniedzamo rezultātu**

Kā lietot snieguma līmeņu aprakstus?

Pirms uzdevums
veikšanas

Darba
pilnveidošanai

Skolēnu
savstarpējam
vērtējumam

Darba vērtēšanai

Skolēna iesaiste
SLA veidošanā

Atzīmju likšanai

Snieguma līmeņu apraksts

Aprakstošs sniegums: Informācija ir atspoguļota precīzi un pilnīga, informācija atvieglo informācijas interpretāciju, loģiski

Vērtējošs apraksts: Teicams informācijas atspoguļojums, labs informācijas atspoguļojums

Aprakstā notiek uzskaitīšana: atspoguļoti četri informācijas avoti, atspoguļoti trīs informācijas avoti,

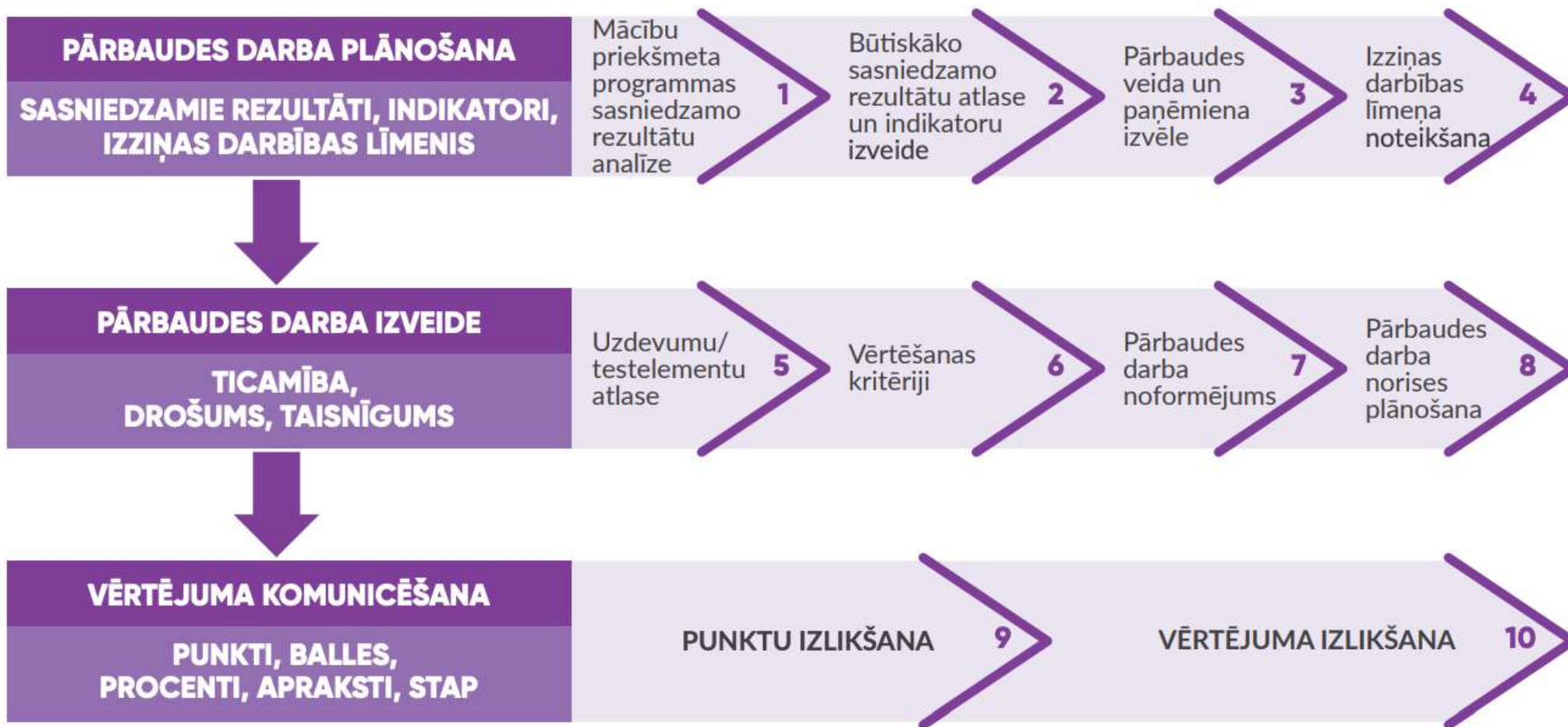
Snieguma līmeņa apraksts

- Vispārināmās dažādos kontekstos un uzdevumos
- Ir iespēja ar skolēniem skaidrot uzdevuma sākumā
- Fokusējoties uz skolēna prasmēm un izpratni, kas tiek attīstīta laika gaitā
- Sniegums tiek aprakstīts, ļaujot skolēniem demonstrēt sasniedzamo rezultāti izmantojot dažādus ceļus
- Fokusē skolēni un skolotāju uz prasmes attīstīšanu, nevis uzdevuma pabeigšanu
- Nav nepieciešams katru reizi pārrakstīt, pielāgojot konkrētam uzdevumam



Kā plānot nobeiguma vērtēšanas darbu?

Nobeiguma darba vērtēšanas posmi



**Uzdevumu veidi un to
atbilstība
sasniedzamajam
rezultātam**

Atbilžu izvēles jautājumi

Var aptvert plašu mācību saturu

Objektīvi un viegli labojumi

Automatizācija

Zema rakstītprasme

- Liels ieguldījums uzdevuma izveidē
- Augsta iespēja uzminēt
- Negatīvi ietekmē mācīšanās prasmes
- Nav pieejama informācija par pamatojumu izvēlei

Īso atbilžu uzdevumi

Var aptvert plašu mācību saturu

Objektīvi un viegli labojumi

Automatizācija

Zema rakstītprasme

- Piemēroti vienkāršiem sasniedzamiem rezultātiem
- Negatīvi ietekmē mācīšanās prasmes
- Saistīti savā starpā
- Bieži nav iespējams izvērtēt kvalitāti, ja atbilde ir jauna

Esejas tipa uzdevumi

**Iespēja vērtēt
kompleksus
sasniedzamos
rezultātus**

- Laikietilpīga labošana
- Kritēriju kvalitāte ietekmē vērtēšanu
- Vērtētāji un kontrole
- Skolēna izvēle neatspoguļot noteiktas prasmes

Snieguma vērtēšana (tuvu autentiskiem kontekstiem)

**Vērtēt prasmes, kuras
citādāk nav iespējams
Motivējošs skolēniem
Ārējā pamatotība**

- Izaicinājumi precīzi definēt sasniedzamos rezultātus
- Salīdzināšana
- Atklātība
- Vispārināšana



Paldies!